

J E L E N K Ö R.

7. szám

Pest, szombat január 24diken

1835.

F o g l a l a t : Magyarország (pozsonyi orsz. ülések; kinevezés; m. tud. társ. jelentés; közlemények a' Tudománytár és Tud. Gyűjteményből; k. k. tudósítás; Borostyánkő.) Anglia (új választások; Standard és Globe; John Russel; levelek Jamaica és Calcuttából; conferentzia; Evans nyilatkozása; tory hírlapok.) Franciaország (Talleyrand; National; egyveleg.) Spanyolország (Caralata hiv. jelentése.) Amerika (Jackson nyilatkozása a' congressushoz 's erre a' párisi hírlapok.) Németország (Pietisták Poroszországban.) Elegyhírek.

MAGYARORSZÁG.

Pozsonyban a' két tábla e' napokban (19ig) folyvást az urbéri, még egyesülést nem nyert pontok vitatásával foglalatostkodott. Különösen az uriszek-rendezésre nézve, ámbár annak tárgyát a' fő RR. a' már különben is munkába vett törvényeszek rendezési sorára illőbbnek gondolnák, ha még is a' RR. a' felhordott okok ellenére is azt inkább az urbéri törvények sorába akarják venni: a' rendszeres munkálatok fölvétele iránt megállapított óvások épségben maradása mellett nem bánják a' fő RR. ha mingyárt az egész uriszek-rendezést is most mingyárt veszik tanácskozás alá. Urbéri áthágások, vétségek, kártételek 's t. iránta' RR. által a' VII. törv. cikkben javasolt módosításokra nézve a' fő RR. előbbi véleményöknél maradtak meg; annál szintűgy a' „Sclavonia“ nevezetre uézve is.

Apostoli királyunk ö cs. Fölsége jan. Ski legfensőbb határozata szerint Fábry Ignác Monok m városi (Zemplény) plebanust csanádi kánokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Magyar tudós társasági jelentés.

Emlékeztetbe hozatik, hogy a' társaságnak 2dik köz ülésében 1833ban November 9kén kihirdetett ezen törvénytudományi kérdésére:

„Tett e a' magyar nemzet, honalkotmányában az időkhez és körülményekhez alkalmaztatott változtatásokat, 's ha tett, mellyek azoknak fő vonásai?“

Nem különben, természettudományi kérdésére:

„Mi a' Magyarország' némelly vidékein előforduló pekolvarnak természete, mellyek okai, óvó és gyógyító módjai?“

A' feleletek e' folyó 1835beli Martius 19kéig; továbbá az 183 $\frac{1}{2}$ beli szomorújátéki 100 arany díjra a' versenymunkák, ugyan e' folyó évbeli Martius' 24ig vártnak be a' titoknokhoz. Az említett napoknál későbbben érkezendő munka nem fogadtatik el. Másod söt harmad karbelinek találatandó munka, külön tiszteletdíj mellett adatik ki. A' bejövendő munkák idegen kézzel tisztán leírva, lapozva, bekötve legyenek, mellettek a' szerzőnevet pecsét alatt hozó levéljőjön, a' mellyre kívül írt jelmondat a' kézirat címlapján is álljon. Pesten, a' héti ülésekből január. 10kén 1835.

Döbrentei Gábor titoknok.

Lakik Budán, Váralja, Pisztoriház, 5lik szám.

A' Tudománytár 1834ki épen most megjelent 4ik kötetéből következőket véltük közleni ezé irányosnak

a' magyar tud. Társaság pénzgyűjteménye 's könyvtári gyarodásáról: Nemzeti akademiánk nem csak fényes könyvtárát köszöni a' mélt. gr. Teleki-ház' nagylelkűségének; hanem már most egy museum' kezdetét is ugyanazon főnemes ház' egyik tagjának kezéből volt szerencsés venni. T. i. m. gr. Teleki József úr, a' t. társaság' elnöke, Szirákon, folyó évi november' 1jén költ adománylevele szerint, elhunyt jeles tudósunk, gyűjtőnk 's akademiabeli társunk Kresznerics Ferencnek általa megvásárolt ásvány-, pénzgyűjteményét 's egy pár más régiségeit, az ezekhez tartozó, három kötetből álló 's maga az elhunyt gyűjtőtől szerzett tudományos leirással 's egyéb igen fontos numismatikai munkákkal együtt a' m. t. társaságnak ajándékozta; 's hogy e' gyűjteményt ezen tul is folyvást nevelni lehessen, egy ugyanaz nap költ alapító levél' erejénél fogva 2000 pengő fnyi tőkével is ellátta azon meghatározással, hogy az esztendei kamat' egy hatodrésze mindenkor a' tőkéhez kapcsolassék, hogy így ezen magpénz maga magából is folyvást növekedhessék, öt hatoda pedig a' kijelelt végre fordíttassék.

Áll pedig a' pénzgyűjtemény három osztályból; u. m. 1). Magyar és erdélyi pénzek (30 királytól, 6 fejedelemtől stb emlékp.) szám szerint 10 arany, 324 ezüst és 133 réz, 's így összesen 467 darab; mellyekről a' Kresznerics által 1808ban, latin nyelven készült 148 lapnyi munka szól. — 2) Régi római pénzek, nevezetesen 8 arany, 451 ezüst és 4,757 réz — 's így összesen 5,216 darab; mellyeknek 1819ben készült tudós leírása két kötetet (I. 561 lap, II. 480 lap) tölt be. — 3) Különféle nemzetekéi, szám szerint 134 ezüst és 384 réz — összesen 585 darab. Továbbá, még nem osztályozott mintegy 1000 darab, 's így összesen 7,268 db. — Ezekhez járul még 898 gipsznyomat; 's az említett pénztudományi munkákban 3106 pénzdarab' rézbe metszett képe. —

Ekképen a' t. társaság egy rendszeres gyűjtemény' birtokába jutván — mellyért az Vd. nagy gyűlés az alapító mélt. grófnak forró köszönetet szavazott — Cz e c h J á n o s Győr városi polgármester és rendes tag felajánlotta annak nevelésére a' maga, több mint 1000 darabból álló, régi pénzek' gyűjteményét, mellyről külön teendők e' helyen említést, midőn az általvétetni, és száma közelebből tudatni fog. Végre S c h e d e l F e r e n c z r. tag is a' maga gyűjteménykéjével kívánt kedveskedni; melly 1) Régi római pénzekből, különösen 1 arany, 3 ezüst, 219 réz; 's 2) Ujabb vegyesekből, szám szerint 1 ar. 33 ezüst és 133 réz, összesen 390 darabból áll.

Ezek' következtében küldöttség neveztetett ki, melly ezen pénzgyűjtemény' mikép felállíttat' sa, kezelé-

se, gyarapítása 's használása' iránt javaslatot készítene; 's ennek nyomán a' társaság december' 15d. tartott kis ülésében tervet dolgozott ki, melly az 1835 esztendő alatt Pozsonyban tartandó igazgató gyűlés elébe fog terjesztetni, hogy ezen museum a' tudomány-szerető község' hasznára minélelőbb felállhasson.

Tetemes bővülést nyert a' m. t. társaság' könyvtára ujobban ismét m. gr. Teleki József elnök ur által, ki elhunyt Kresznerics Ferencz pénzgyűjteményén kívül annak minden könyveit, kéziratait és földképeit is megvevén, ezen becses gyűjteménnyel az akadémiai könyvtart nevelte. All az öszvesen 1060 kötetből, a' nyelv-, történettudomány, classica literatura, philosophia és mathematicai tudományok külön ágaiból; 's van közte mintegy kétszáz incunabulum, és 76 kötet kézirat; azon kívül kötött és kötetlen földképek jócska számmal. —

— Marko Károly, nem csak születéssel de szívvel, lélekkel és nyelvvel is magyar hazafi társunk, ki leginkább mint tájfestő a' bécsi műértöket csodálkozásra ragadta ecsete' tündér bájaival, jelenleg Romában mulat, 's ott munkássága már is több évre el van, nála tett rendelésekkel, fogva.

A' Tudományos Gyűjteménynek épen most megjelent nov. kötetéből régi ohajtásunknál fogva ezeket sietünk közleni:

Jutalom - kérdések a' Magyar Nemzeti Museum-tól: A' Magyar Nemzeti Museum a' Haza szeretve tisztelt fenséges Nádor - Ispánjának legkegyesebb jóváhagyásából és a' ditső Martzibáni Familia Intézetére ügyelő Küldöttség választásából a' következő jutalomkérdéseket ohajtana Hazánk tudósai által magyar nyelven készitendő feleletekben megfejteni:

A.) A' ditső Marczibáni familia jutalomdíjából:

1.) „Mennyire lehet használni a' külföldi tudósok által rendbe szedett közönséges Grammatikák újabb találmányait a' magyar nyelvre nézve?” Hirdettetik harmadszor, 100, azaz: száz váltó tzedula forint jutalommal. Figyelmeztetésül két ilyen közönséges Grammatika tízme itt közöltetik. Egyik legyen: „Johann Severin Vater's Lehrbuch der allgemeinen Grammatik. Halle, 1805. in 8vo.” a' másik legyen: „Ludwig Heinrich Jacob's, Allgemeine Grammatik. Leipzig, 1814. 8vo.”

2.) „Mitsoda előmenetelt tett a' magyar nyelv a' múlt század közepétől fogva a' különbféle tudományokról íratott munkák által?” Hirdettetik másodsor, 100, azaz: száz váltó tzedula forint jutalommal.

3.) „Kik irtak eddig magyar nyelvtanító könyveket? Erdemel-e egyik vagy másik közülök valamely elsőseget a' többiek fölött? mi az különösen, a' mire az ilyen elsőseget építeni lehetne?” Hirdettetik először, azon hozzátétellel: hogy a' Martzibáni familia díjából járó 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalomhoz mélt. és főtiszt. Ocskai Ocskay Antal bátyi Püspök ő Nagysága 100, azaz: száz váltó tzedula forint jutalmat ajánlott, és így e' kérdés megfejtojének egész jutalma 300, azaz: három száz váltó tzedula forint.

4.) „Hol laknak nevezet szerint a' Palótzok és

miképen beszélnek a' magyar nyelvet?” Hirdettetik először, azon hozzátétellel, hogy a' Martzibáni familia díjából járó 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalomhoz tek. Kaposmérői Mérey László táblabíró ur 100, azaz: száz váltó tzedula forintot, Horvát István ur pedig 200 azaz: két száz váltó tzedula forintot ajánlott, és így e' kérdés megfejtojének egész jutalma 500, azaz: öt száz váltó tzedula forint. Vára'ik a' megfejtojőtől, a' mennyire tsak lehet, a' palótz népnek mind geographiai mind grammatikai és erköltsi megismeretése.

5.) „Irassanak le a' sárközi és ormánsági magyar nyelvnek különösségei.” Hirdettetik először, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal. Itt is kedvesen vétetnek a' geographiai, grammatikai és erköltsi megismeretése,

6.) „Miben áll a' különbféle nyelveknek rokonosságuk, és mikor 's miből lehet azt tévedés nélkül meghatározni? Melly nyelvek rokonok különösen a' magyar nyelvvel, és melly nyelvekre nézve állitalik hibáson a' magyar nyelv rokonága?” Hirdettetik először, azon hozzátétellel, hogy a' Martzibáni familia díjából járó 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalomhoz tek. Forgó György táblabíró és orvos ur 100, azaz: száz váltó tzedula forint jutalmat ajánlott, és így e' kérdés megfejtojének egész jutalma 300, azaz: három száz váltó tzedula forint.

7.) „Mik a' névmásai (pronomina) közönségesen a' nyelvben? Mellyek a' magyar nyelvnek régi és mostani névmásai? Meg lehet e' határozni ezeknek eredetüket? Minő rendszabásokat lehet megállapítani a' magyar nyelv névmásairól?” Hirdettetik először, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

8.) „Minő előmenetelt tett a' magyar nyelv grammatikájának syntactica része a' régi és újabb nyelv tanítóknak igyekezeteik és rendszabásaik által?” Hirdettetik először, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

B.) Boldogult Vitéz udvari agens jutalomdíjából:

1.) „Mitsoda római tsászárok, vagy fejedelmek alatt és különösen minő városokban verettek római pénzek Pannoniában?” Hirdettetik harmadszor, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

2.) „Mellyek a' nemzeti Históriainak hazai kufői és forrásai? Miképen kellene azokat a' Kritika szabásai szerint a' külföldi kufőkkel és kik a' forrásokkal együtt leghaszonvehetőbbekké tenni?” Hirdettetik másodsor, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

3.) „Volt e' fejedelmi fő hatalom a' magyar nemzetnél szent István országlása előtt? Milyen változtatást tett a' magyar polgári alkotmányon e' nagy fejedelem?” Hirdettetik először, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

4.) „Magyarúztassék meg a' Karoknak és Rendeknek (Status et Ordines) igazi esméretük, 's határozatassék meg, kik teszik a' Farokat és kik a' Rendeket Magyarországbán?” Hirdettetik először, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

5.) „Minő hitelt érdemel Béla Király nevelten Jegyzőjének historiaja a' görög írókra nézve? Mel-

lyek bizonyos tévedései? Mikben vádoltatik helytelenül? Hirdettetik először, 200, azaz, két száz váltó tzedula forint jutalommal, mely díjhoz nagyméltóságú Cziráki és Diénesfalvi Cziráky Antal gróf Ország Birája ó excellentiája, mint a' ditső Martzibáni familia Intézetére ügyelő Küldöttségnek rendes előülője a' magából még más 200, azaz, két száz váltó tzedula forint jutalmat ajánlani méltóztatott, és így e' kérdésnek tudós megfejtője összesen 400, azaz: négy száz váltó tzedula forint jutalmat veend.

6.) „Mellyek a' köznépek közönségesebb nyelvei Magyarországon? Miből erednek és mitoda diaetetikai életmód által lehet azokat megelőzni's elkerülni? Hirdettetik először, 200, azaz: két száz váltó tzedula forint jutalommal.

7.) „Mit jelent ezen szó: Privilegium, a' magyar törvényekben és oklevelekben? Kik adtak ugyan ezek szerint privilegiális leveleket, és mit jelent a' magyarországi Ajánlék's egyéb más levelekben ime szokott befejezés, mely még ma is keletben vায়on: „Ubi praesentes nobis in specie reportatae fuerint, easdem informam Privilegii redigi faciemus.“ Hirdettetik először, 200, azaz két száz váltó tzedula forint jutalommal.

C) Különbféle adakozások.

1.) „Mivő neveket tulajdonítottak a' régi történetírók a' magyar Nemzetnek? Melyik történetíróban találtatik legrégebb nyoma mind egyik nevezetnek? Vagyon e' elegendő okunk elhinni, hogy bölcse Leo görög tsászár előtt a' Magyarok Törököknek nem nevezettek? Meddig megyen föl a' régiségben a' török nemzet története és elnevezetése? Hirdettetik harmadszor, 150, azaz: száz ötven váltó tzedula forint jutalommal méltóságos Széki Teleki László és József grófoknak adakozásaikból, mely summához tek. tudós Reseta János, a' pesti fő oskolánál a' német nyelv tanítója, Mátyás királynak aranyát és egy másik régi aranyot ajánlott.

2.) „Miben és mennyire különbözött az Európa költözködő magyar Nemzetnek erköltsi és polgári culturája Európának akkori culturájától? Hirdettetik harmadszor, 150, azaz: száz ötven váltó tzedula forint jutalommal méltóságos széki Teleki László és József grófoknak adakozásaikból, mely summához tek. tudós Jerney János táblabíró ur a' nyert 100, azaz: száz váltó tzedula forint jutalmát pótolékül ajánlotta, és így a' megfejtő egész jutalma 250, azaz: két száz ötven váltó tzedula forint lesz.

A' készitendő Feleletek lepecsételt név és különös jelszó mellett a' már esmérates mód szerint költözköztetés nélkül 1836dik esztendei Augustus hónap 20dikáig a' magyar nemzeti Museumhoz utasíttassanak. Pesten november 30dikán 1834.

Horvát István,
a' Széchenyi Országos Könyvtár
Őrzője.

A' nm. m. udv. Kamara Uhljárík Andrásnak palánkaiszámtartósági ellenőrré rendeltetése által kebelbeli számvévő-hivatalánál megürült accessitaságra Nagy Ignác fizetésbelli practicanst, ennek helyébe pedig Rozenberg Jánost: — továbbá

a' pesti királyi sóhivatalnál megürült mázsamesterségre Szegeden volt sószállítási tiszt Szalóky Józsefet nevezé ki. (k. kam. tud.)

Borostyánkő (Vasvárm.) jan. 10kén 1835. Mi a' tűzveszély által illy sanyarú esztendőben megkárosultak, szívünk legforróbb hálaérzete által buzdítatva, mellyel kegyes jóltevőink iránt ugyan mindenkor, de különösen mostani szerencsétlenségünkben történt segedelmezésök miatt viseltetünk: több kegyes jóltevőinknek, különösen pedig tek. Deseő Antal urnak, ki bennünket, a' takarmánynak illy fölötte nagy szükében is 40 mázsával megajándékozni kegyeskedett: legalázatosabb köszönetünket nyilvánosan is kijelenteni, hálakötelességünknek tartottuk.

ANGLIA.

A' követválasztás London ó városban (city) mind a' négy, ellenministeri jelölt részére ütött ki. Január 8ig 137 választás történt, melyek közül a' Courier szerint 77 reformer, 's csak 60 conservativ. Azonban a' jelöltek közül sokan politikai véleményöket nem nyilatkoztatták ki, 's tán többen fognak Stanley lordhoz állani, 's a' trónbeszédet, 's a' ministerek által javaslandó rendszabásokat bevárni, mielőtt azok ellen föllépnének. — Edinburghban mind a' két ellenministeri v. reformer-jelölt, ugymint Sir John Campbell és Abercromby ur nagy tetszéssel fogadtatott 's mindketten bizonyosak a' megválasztatásról. Sir John következőleg fejezé ki magát többek közt: Ő minden reformot pártolni fog az irlandi egyház ügyében, de egyszersmind minden megkisértésnek határozottan ellenszegülni, melly bár messziről a' pápa tekintetének visszaállítatására ezélozna az egyesült britt birodalomban. A' Courier levelezője e' nyilatkozásra azt mondja, hogy Sir John egy hajszálig isméri megbízójit; skótokhoz csak így beszélhetett. E' kettő ellenében versenytársul Edinburghban Ramsey lord és Lermouth ur lépett föl. De mint hiszik kevés reménnyel a' megválasztatáshoz. — A' reformer Morning-Chronicle, melly csak nem rég is alig számlált 900 előfizetőt, most 4000 előfizetővel bír. — A' londoni választásokra, mellyek eddig a' radicalok és reformerek részire ütöttek ki, következő megjegyzést mond a' Standard: „Nem akarjuk állítani, hogy a' britt monarchia sorsa általjában 's teljességgel a' mostani választásoktól függ; mert tudjuk, hogy bátor és hazafi királytól, ha bátor és hazafi ministerium támogatja őt, a' kötelesség is meg fogja kívánni, hogy a' népet saját tévedései következeiseitől ha szükség az általmentse meg, hogy ismét, és megint rá (a' népre) hivatkozzék, hogy más, meg ismét más alsóházat nyerjen hihetőleg mindaddig, mig tory alsóházat nem nyer a' ministerium. Erre azonban a' Glo-

be azt jegyzi meg: „Már ezek bátor és hazafi szavak; de valóságuktól nem igen félünk. A' parliament-fölösztetés adagja (dosisa) kétszer ismételve, nagyon is marcsona (drasticus) osztató-szer lehetne. Azonközben szerencsét kívánunk a' Standardnak hirtelen megtéréséhez az esztendő söt félesztendő parlamentek iránt. A' mozgásnak (mouvement) valóban derekasan kell haladnia, midőn tultory társunkat már az esztendő parlamenteken is tult a' minél-többször-annál-jobb-emberek közzé kell tennünk. Ezt az igengyakor társalkodásnak kell tulajdonítani Cobbettel. De mindjárt is tudtuk, hogy a' szerelmeskedéseknek ezen ősz Lotharióval nem jó végök leszen. — Byron emléke Thorwaldsentől Rómából már megérkezett Londonba, de a' Westminster-apátságban fölállítani nem engedik azt, minthogy verseit erkölcssteleneknek tartják.

John Russel lord, ki eddig „a' rendszabások, nem a' személyek“ elvét vallotta, most ismét hirtelen a' ministerek ellen kelt ki. Beszédéből, melyet Plymouthban a' választókhoz mondta, következő helyet iktatunk ide: „A' city válasza aláírójaitól, kik szerencsét kívántak a' királynak, hogy előjogát fön tudá tartani, csak azt kérde: úgy nyilatkoztak volna e, ha például a' király így szólott volna: „Ha Melbourne lord nem hajlandó a' legszélesb értelmű javításokat végrehajtani, tehát Durham grófhöz küldök, ő alakítsa ministeriumomat? Valljon akkor is annyi buzgóságot mutattak volna e azon urak a' királyi előjogok iránt? (Öst. Beob.) E' ministerek a' legszabadelműtlenebb színűek. Ezen urak kegyesek voltak megígérni hogy, ők nem fogják a' reformbillt megsemmíteni; de bezzeg megtennék ám azt, ha tehetnék 's csak azért nem teszik, mert nem tehetik. Azzal dicsekszenek, hogy veszélyes fordulásban hitták őket segítségül. E' veszélyről azonban a' király utolsó trónbeszédében semmit sem tudott. Ha tehát létez most veszély, azt ők okozták. A' Morning-Chronicle azt mondja, hogy Towerben védintézeteken dolgoznak, t. i. a' kiszállítás felől birmáni módra erősítetik az meg, a' falakon lö-rézsek 's állások készülnek, honnan legalább 25 ember lödözhet ki felé, 's minden megtámadást visszaverhetni ezen oldalról. A' Tower főparancsnoka (constable) Wellington hg, 's mint mondják tömördek hadiszert hordata belé. Idegeneknek a' sánczokon és bástyákon járni nem szabad, 's a' ki betolakszik, gyanus szemmel kísérgetik azt. Csak Bastille ne legyen belőle. — Jamaicaból magányos levelek aggodalmat fejeznek ki a' sziget mostani állapotja iránt. Egy részről a' cholera ütött ki rajta, más részről a' négerekkel van a' természetőknek bajok, kik pénteken dél-

után (melly nap a' négerek sajátja,) 1 shillingért és 8 penceért sem akarnak dolgozni. Sokan azt hiszik, hogy a' sziget nagy zendülés közepében van, mellynek kitörésétől óránként retteg a' nép. Calcuttából jul. 20ig érkezett hír Angliába. Az indiai tanács jun. 24kén tartotta első ülését. A' tanácskozás első kérdései közt az is megfordult: valljon a' vörös tenger torkolatján fekvő Socotora sziget megvétele miatt nem szüksége alkudozásokat kezdeni? Végzés az lön: menjen parancs rögtön Bombaybe, hogy onnan azonnal alkalmas tiszt induljon alkudozni e' sziget iránt az arab nemzetsegek főjeivel, mielőtt az aegyptusi alkirály azt elfoglalná. A' sziget rakhelyül szolgál majd az angoloknak a' keleti hajózásban és kereskedésben. —

Foote (az esküttek egyike Rathcormacban) gyilkosai közül egyet felfödöztek. — Zuylen van Nyevelt báró a' hollandi király volt követé a' londoni conferentzián, Londonba már megérkezett, 's igen nagyon hiszik, hogy ajánlásokat jöve tenni kormánya részéről a' belga-hollandi ügyben. Közönséges vélemény, hogy a' londoni conferentziát ismét meg fogják kezdeni. Berkshireben a' választások Walterur (a' Times egyik tulajdonosa) részére nem kedvezőleg mutatkoznak. Annyi bizonyos, hogy megválasztatni ott nem fog. — A' westminsteri választó biztosságok, mint említők, mind Evans ezredes mind Sir Fr. Burdett részéről január 1jén egyesültek. A' szavazások, ha szükségesek lennének, Sán fognak kezdődni. Ez alkalommal következőleg nyilatkozott Evans ezredes: „Tagadom hogy rontók (destructiv) vagyunk, különben a' nyugpénzjegyzék és Stormont lord nagyanyja, Wellington hg anyja, és a' newcastlei hg anyja nyugpénzének az ország „Intézkvényének“ kellene lenniök. (tetszes 's kacszaj.) Mi az irlandi egyházat illeti, a' rathcormaci történet is „Intézkvény“ volt (halljuk!) E' történet bélyegzi az egészottani egyházat, ugyan is 2900 katholikus és 41 protestans lakik Rathcormacban, ezekből 13 Ryder lelkész családjához tartozik. — Londonbul a' porosz statusujság azt jelenti, hogy a' toryk is általlátják a' reform 's javítás szükségét. Dublinból jan. 4ről azt írják, hogy a' rathcormaci mérszárlat vizsgálata még el sem végeztetett, 's már Donegal megyében Ballyshannon mellett új vérengzés történt, mellyben mintegy 6 vagy 7 parasztüttetett agyon, 's 9 vagy 10 sebesítetett meg, 's így a' tized valóban tizedel. — A' választások folyton folynak. Londoni lapok 9ről azt hirdetik, hogy Sir R. Peel Tamworthban követnek választatott meg. A' Courier szerint jan. 9kig tudva lett választások közül 99 követ választatott a' conservatívek, 124 pedig a' reformerek közül. De a' torylapok, mint kön-

nyen hihetni, e' számolást sehogy sem akarják megengedni. Nevetséges azon fenhéjazó hang, mellyel a' Standard, Albion, M. Post és társaik a' toryk győzelméről beszélnek. Különösen a' Standard majd azt hitetné el olvasójival, hogy a' reformerek már motczanni sem mernek. Eszméltrekészítő ellenzékben áll ezzel a' Times melly mindegyre panaszolja, hogy föloszlaták a' parlamentet, mellynek tulnyomó többsége mérsékes volt; úgyszinté azt is fájlalja, hogy a' fővárosban olly szembeötlőleg hajlik a' nép a' javításokra. Egyébaránt ismét engesztelődésre 's egyesülésre int Melbourne lorddal, mit Sir Robert Peelnek mintegy messziről értésére is ad. A' busongó Times már azt sem tudja, merre forduljon, mert mint látszik, legalább a' fővárosban balulismérte a' népség akaratját. A' Standard' a' torysmus legmérsékletesebb nyelvű lapja eddig, most mintegy ön- és minden illedelmet felejtve a' főváros választó polgáiról beszélvén azokat „Canaille“ (kutyavérű gaz poronty) névvel illeti, 's azt mondja rólok, hogy a' reformbill épen ezek kezébe adá a' választást. De bezzeg az ellenministeri lapok is kitesznek ám magokért, és tromfot tomfival ütnek. Így szól például a' Sun egy helyen: „Ha a' ministerek azon böszült gondolatra jöhettek volna, mellyet a' Standard költe rájuk, hogy egyik parlamentet a' másik után föloszlatásuk, míg olyanra nem találunk, melly az udvar és oligarchia ohajtásának megfelel, akkor így kiáltanánk a' ministerekhez: „Vigyázzatok! azon játék, mellyet próbálgattok, könnyen vesztőbárd alá vihet benneteket! Vagy ha árulástok daczára élteteket meghagynók is, emlékezzetek meg, hogy olly váraink vannak, mellyek hőrtöncin szintűgy nem hathatni által, mint a' hámiakéin (hol tudillik Xik Károly elítelt ministerei fogva tartatnak) (Öst. Beob.) — Portsmouthban kézzel szavazás által eddig Napier admiral választatott meg követnek, társa Baring admiral leend. Napiert a' toryk radicalnak tartják. Greenwichben a' toryjelöltet szintűgy fogadák a' választók, mint Maryleboneban. Midőn t. i. a' toryjelölt szólani kezdé, noha Young ur, ki megválasztatását támogató, váltig állította, hogy Thomas Wolverley Attwood, (a' toryjelölt) a' dissenterektől legkisebb kívánatot sem tagad meg — süvöltve 's kaczagva fogadá azt, úgy hogy beszédét sem folytathatá. Kézemelve a' szavazás megtörténvén a' választási tisztviselő azt jelenté, hogy Barnard (előbb is képviselő) és Angersteim urak választattak meg. Attwood ur azzal meg nem elégült, hanem rendes szavazást sürgetett, mellyet jan. 8kán vagy 9kén vala szándék megkezdeni.“ A' Morning-Post után az Öst. Beob. hosszú cikkelyt közöl bizonyos

Eneas Macdonellről, ki mint állítatik a' katholikusok emancipatioja alatt biztosuk volt azoknak Londonban. A' cikkely szörnyen dicséri Wellington hget és Sir R. Peelt. Tartalma kisütni törekszik minden történeti valóság ellenére, hogy a' whigek Canning előtt 's alatt, valamint maga Canning sem voltak reform barátjai; Wellington hg és Sir R. Peel azonban a' reform felkes baráti voltak. 'S ezt valamint neki kézzelfoghatólag mutatták meg, úgy a' cikkelyíró is minden módon ügyekszik azt bebizonyítani.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur jan. 8án hivatalosan jelenti, hogy a' király Talleyrand hg elbocsáttatását a' francia követségből az angol udvarnál, elfogadta, 's helyébe Sebastiani gróf altábornagyot nevezte ki londoni francia követté. — A' Moniteur azután nem hivatalos részében levelezést közöl Talleyrand hg és de Rigny gróf külminister közt, mellyben először Talleyrand hg Valençayból 1834 nov. 13án beküldé lemondását a' külministerhez, agg korát, 's gyöngékedésit adván okul, azután pedig arra de Rigny gróf válasza jő, mellyben hirül adja a' herczegnek, hogy a' király elbocsáttatási kérelmét elfogadá. A' válasz január 7ről szól 1835ben, 's azért késétt eddig, mert a' király sokáig habozott az elfogadásban. — Valamennyi hirlap magyarázgatja Talleyrand levelet, 's abból politikai jóslatokat szeretnének kifacsarni. Egyik hirlap azt mondja Sebastiani ur kinevezetéséről a' londoni követségre, hogy az csupa diplomatikai játék. Szükséges vala úgymond, hogy midőn Talleyrand hg lemondását (kivált olly régit) kihirdették, egy úttal utódját is azonnal nevezzék meg. 'S e' szükség tevé Sebastiani urat fr. követté az angol udvarnál. De Sebastiani urnak egészségi állapotja is elég ürügy lesz a' mentekezésre.

A' National az éjszakamerikai statusok elnöke beszédéről következőleg elmélkedik: „Az angol diplomatiát eddig nyugton hitték, de esudalkozva hallani most, hogy Wellington hg olly rendszabásokról gondolkodik, mellyekből megállhatósága hiedelméről gyanakodhatni. Wellington hg szabályos közösülésbe tette magát Franciaország valamennyi ellenségével, ugyan is alkudozik a' hollandi királlyal 's német szövetséggel a' belga ügy iránt, új utasításokat küld az angol ügyviselőkhöz keleten, hogy azok francia befolyástól külön munkáljanak; Carloshoz és híveihöz buzdító felszólítások mentek; 's ugyan e' kütföbül ered az egyesült statusok elnökének már megjelent küldeménye is a' congressushoz, melly a' francia kereskedést nyomni készül. Wellington hg bizgatása ez mind, 's ha nincsenek is felfövedve nyomai, de gyaníthatók. Soha nem gondolt volna az aug. 7iki királyság az

zal: nyilvános vagy titkos ellensége é Peel és társai a' reformnak? ellenszegülésök még tetszést nyert volna, csak ő ne aggódnék fenállásáról a' tory kabinet mellett. Lett volna Sir R. Peel bármi ily tory a' belső ügyekre nézve, csak a' külső viszonyokban ügyelne többet Lajos-Fülöp nyugalmára 's gondoskodnék családja érdekeiről. Azonban fájdalom! a' toryk azok maradtak, a' mik voltak. Miután bizonyult, hogy a' volt kormány düledékeivel nem egyesülhetnek, úgy annyira összeszövetkeztek a' tory párttulzójaival (ultraíval) hogy minden udvari tisztséget toryval raktak meg. Előbb kétes nyilatkozásaik mindig világosabbak lőnek a' reformot ugyan mint tettidolgot megengedték 's végül szándékjuk utolsó vallomását t. i. még azt is megtették, hogy a' parlamentet fölsozlatták, miután nem remélhették, hogy annak többségét valahogy megosszák, v. részökre hódítsák. E' tett eléggé megtaníthatja Angliát: mit várhat a' toryk úgy nevezett mégtérésétől: mertha tehetni is a' volt alsóháznak szemrehányást, bizonynyal legkevesbé tehetni azt revolutionalis törekvés miatt. Mind ez azonban aggodalmi bő forrás az aug. 7iki királyságnak. Ha győznek most a' toryk, nem elveik feláldoztával teszik azt, hanem úgy győznek mint toryk, 's ha belső ügyekre nézve nem vala mérsékre szükségök, a' külső politikára nézve még kevesbé fogják azt tenni. 'S mi vége legyen mindezen keserves próbának, a' választások fogják megmutatni! — A' pairkamara jan. 3kén nevezé ki a' biztosságot, melly a' pair-sék-terem-építési tárgyazó törvényjavaslatot megvizsgálja. A' követházülésében jan. 6án a' dohányegyedárosságról (monopolium) vitáztak. Bugenau general azt mondá, ő minden egyedárosságnak barátja, csak használjon a' nemzetnek. Azonban megmutatták azt, hogy semmi egyedárosság sem lehet hasznos. 'S így minden vitázat ellenére is, mert a' ministerek sürgették, őt évre terjesztette még ki a' kormánynak egyedárossági jogát a' kamara. — A' polytechnikai iskola növendékei, minthogy előbbi viseletjüket megbanták, ismét valamennyien fölvetettek az intézetbe, 's tanulmányaikat folytathatják. — A' követház ülésében jan. 9én Parant ur javaslata vitájára került a' sor, mellyel a' majoratusok eltörlését hozá indítványba. A' javaslat némi módosításokkal 203 szóval fogadtatott el 41 ellen.—

SPANYOLORSZÁG.

Gen. Carratalának a' jan. 2ki ütközetről küldött, 's mult napunkban is érintett igen rövid jelentése, egy kissé bővebben így szól: „Baski tartományok főparancsnoksága. Királynénk fegyverei ma este Ormaisteguy magasain (Guipuzcoaban Villafranca és Bergara közt) teljes győzedelmet vőnek Zumalacarreгүй 8 zászlóalján. Az ellenség megveretve nagy veszteséggel min-

denfelé szétfutott. Az ütközet délutáni negyedfél óráig egész besötétülésig tartott, 's ha az esti homály még egy óráig késik vala, ez lett volna ellenségünk utolsó órája. Villafranca jan. 2kén. Carratala.“ Kivánatos mond a' Messenger, úgy ne járjon e' jelentés is, mint a' minapiak, midőn a' carlosiak részéről épen ellenkezőket hirdetének. — A' Memorial Pyrenées ezt írja: „Utazók, kik módját ejték Pamplonából hozzánk vergődni, beszélnek, hogy Mina nehéz-betegségben fekszik. A' nép aggodásban van fölgyógyulása felől. Ugyan, midőn ez utazók Pamplonát elhagyják, Arragoniából új segéd csapatok érkeztek számra mintegy 2200 főnyi, a' kir. sereg erősítésére.

AMERIKA.

Megjelent, és jan. 3kén Havren keresztül Parisba is megérkezett Jackson elnök nyilatkozása a' congressushoz. Fenyegető hangja, mellyel Franciaországról szól, a' csarnokon azonnal lenyomta a' pénzkeletet. Az elnök fölhatalmaztatni kéri magát hogy a' francia tulajdonra nézve visszatéréssel élhessen, ha a' fr. kamara ezen ülése alatt meg nem ajánlaná a' 25 millio adósság-lefizetésre szükséges pénzt. — A' Temps, Constitutionnel, Courier Français, Journal du Commerce és Quotidienne igen fölindultak e' hetvenkedő hangon, 's azt hiszik; a' francia kamara már most még inkább fogja nehezíteni v. gátolni a' kifizetést, mert most már a' nemzeti méltóságot is fogná az sérteni. De Lajos-Fülöp jobban tudja azt; mert soha sem ajánlotta volna Jacksonnek, hogy e' nyelven szóljon Franciaország ellen, ha nem tudná, hogy előbb utóbb megadja ezt a' francia kamara; 's ha vagy két három évig háborút folytathat előbb Lajos-Fülöp az amerikaiakkal, teljesen elérte célját, mert elfordítá ezalatt a' francziák figyelmét a' hazai politikáról. —

Mint említettük megérkezett Sully rakhajón (Paketboot) az egyesült statusok elnökének küldeménye. Az íromány fölötte hosszú, 's mi csak Franciaországot érdeklő helyét közöljük most melly így szól: Meggyőződés, hogy az egyesült Statusoknak az egyezés rögtön teljesítését kell sürgetniök; 's ha ez megtagadtnék, vagy tovább halasztatnék, maga tegyen magának igazságot. Miután Franciaország ezen alkuszertü tartozás elismerését $\frac{1}{4}$ századig elhúzta, nem szenvedhetjük, hogy a' megfizetés iránti alkudozásokkal még másik századnegyedet húzzon ki. A' nemzetek törvényei segédeszközt nyujtanak ily esetekre. Alapos elve a' népjognak: hogy midőn valamely nemzet világos adósságát megfizetni vonakodik, vagy elmulasztja, a' megsértett fél az adós statushoz vagy polgárihoz tartozó tulajdont, a' mennyiben

az az érintett adósság lerovására elegendő, zár alá veheti a' nélkül, hogy igazságos okot adna háborura. E' segédeszközhöz gyakran nyultak már, 's maga Franciaország sem rég élt azzal, és pedig kevesbé bizonytalan körülmények közt Portugália ellen. Meghatározni azon időpontot, mellyben ezen vagy más hasonló segédeszközhöz kelljen nyulni, a' congressus dolga. Ha a' francia kamarák legközelebbi ülésökben fizetéseket nem ajánlanak, méltán következtethetni, hogy a' francia kormánynak nem szándéka ünnepélyes kötelezését teljesítenie, 's a' tartozás megfizetését megtagadni elhatározott akarhatja. De ezen esetben minden további halogatás mocsok lenne nemzeti becsületünkre, 's igazság-megtagadás saját megkárosult polgárainkra. Rögtön rendszabások, ha Franciaország csakugyan megtagadná a' fizetést, nem csak igazságosak és tisztések lesznek e' pontra nézve, de kedvező hatásuk is nemzeti characterünkre. Minthogy Franciaország adott szava megszegtével véghatározását olly messze halasztá, hogy szándéka később érkezik ide meg majd, mintsem azt a' congressussal közölni lehetne, törvényt javaslok, melly visszatorlásra hatalmazzon francia tulajdon iránt, ha t. i. a' francia kamarák mostani üléseikben az adósságmegtérítés iránt határozás nem történik. E' rendszabást azonban Franciaország épenne vegye fenyegetőzésnek. Ismérjük mi büszkeségét 's hatalmát inkább, hogy sem rettegősködésétől várának valamit; azért nyilvánítunk sem szükséges, hogy azzal ijeszteni őt épen nem szándékunk. Franciaország ez intézkedésben inkább a' rendülhetlen elszánás kifejezését tekintse, mellyel az egyesült statusok alapos jogukban megátalkodnak. A' francia kormány, ha megteszi azt, mit maga is törvényesnek ismért el, megkiméli az egyesült statusokat az önsegélytől, 's megmenti a' francia polgárok tulajdonát azon zártól, mellyt amerikai polgárok vizsontorlás és pótlás nélkül olly sokáig szenvedtek. De ha ezen igazságot folyvást megtagadja, 's részünkről e' visszatorlásokban alkalmat keres ellenkezőkre az egyesült statusokkal, akkor még erőszakot is toldana igaztalansághoz, a' művelt nemzetek gáncsát vonná szükségkép magára, 's az ég igazságos bosszúja tárgyaul tenné magát ki. Az összeháborodást Franciaországgal azon helyzete végett, mellyet szabadelmű intézvényinél fogva foglal Európában el, kétszeresen lehetne sajnálni. De hol népünk 's nemzeti becsületünk föntartása forog fen, ott előttünk valamennyi kormány egyenlő. Ha összeütközés esetén Franciaországgal a' szabadelmű elvek haladása nehezülne meg Európában, nem lévén Franciaország ügye igazságos, akkor a' felelősség mind ezen, mind más következők

végett háramolják fejére. Mindezen elmékedések után ítélje a' congressus el: valljon ennyi előzmény után be akarja e' előbb a' francia kamarák további viseletét várni, vagy már most kész megtenni mindazon rendszabást, mellyeket az ország jogai védelmére 's becsülete föntartására szükségeseknek vél. Bármilly legyen is e' határozás, a' végrehajtó hatalom, mennyire meg van 's lesz bizva, híven és nyomosan teljesítendi azt. — A' National francia hirlap e' nyilatkozás vételével elmékedésekre fakad, mellyek uj világot árasztanak az europai országok politikai állására egymáshoz. Adtuk a' cikkelyt Franciaország alatt.

Mi a' bankkérdést illeti, azt teljességgel, bevégzettnek tekinthetni, mert a' kormány (Jackson) nem csak a' képviselőházban, de hihetőleg még a' tanácsban is (Senat) bizton számolhat többségre.

NÉMETORSZÁG.

A' Pietistákról Poroszországban. Az Öst. Beobachter a' német ujságok után következő cikkelyt közöl: „Már régóta alakultak (porosz) Sziléziában pietisták, és egész pietista községek, mellyek saját lelkészeiktől alapítva 's intézve nagy részben az alsó néposztályból állának. E' vallásos irány különösen Sziléziában gyökerezett meg, 's annál inkább elterjedt, mivel számos al és főrendü lelkész hozzájuk állván, ki velök egy értelmén nem volt, azt vallástalannak kiálták ki. E' pietismusnak, elejét akarván venni mind a' kormány, mind az egyházi felsőség, megtiltának minden titkos gyülekezetet, mellyben az egyházon kívül isteni tisztelet tartaték; de minthogy se rendelés, se intés, se rábeszélés nem használt, erőszakhoz nyultak. E' zajgó civakodások közben történt, hogy H--faluban csak néhány órányira Boroszlótól elmozdítá az egyházi előjáróság az eddig ott buzgón apostolkodó pietista lelkészt, minthogy ábrándozásit egész örültségig üzte. A' rendőrség e' határozást végre is hajtotta, 's egyszersmind utódját bevezette H--faluba. Ekkor lobbant föl a' pislogó szikra. Nem csak e' község egyedül, hanem még több is hozzá állott, 's erővel kiverték a' rendőrséget, beszélgeték 's halmozták az egyházat, úgy hogy abban semmi isteni szolgálatot tartani nem lehetett. 'S minthogy a' pietista faj még más vidékekről is oda csődült, 400 gyalogot, 2 álgut és 100 lovast küldé oda a' kormány, megtéríteni a' tévedőket. A' parancsnok néhány izben fölszólítá a' népet: oszolnék el, takarodnék dolgára, 's nyitná meg az egyházat. A' nép rá sem ügyelt, hanem inkább ellenszegült. Ekkor megkardlapoztatván a' lovasság által a' népcsoportot, az végre még is elszélyedt. Az újdön ki nevezett papot ugyan beigtaták az egyházba, 'e

isteni szolgálatot ez csak az üres székeknek tart, mert a' hívek közül arra senki sem jelen meg. Így állanak a' dolgok most, 's valóban nem tudni, mi végök lesz. Ezen emberek közt ihlettek is vannak, kik, midőn a' lélek v. belsőtön sürgeti őket, fölkelnek, 's épületes beszédeket tartanak. Így megihlettek érzé 's vallá magát egy éltes hajadon a' zendüléskor, 's fellengző beszédet mondott magasb helyről a' néphöz. E' személy fő rangu. Ezen ábrándozók tanjai (doctrinái) nem különböznek ugyan a' protestans egyház tanításától, de titkos homályba rejteznek el, 's zavaros eszméikkel (ideáikkal) csak botránkoztatják a' népet. Így nem régg egy pap közülök Brieg kerületben e' kérdéstről tartott tanítást: „Természetes fíjae Istennek Krisztus“ melly tanításában az illedelmet sértve gyakor botránkozást okoz, 's pedig komolyan szólt a' dologról. Az ihlés és ihletés titka is nagyon zaklatja e' híveket. Mint mondják, különösen a' nőszemélyek ohajtanak fiatal lelkészekről megihletetni. E' lelki betegség Szilézia majd minden községében elterjedt már. Öst. Beob.

ELEGYHIREK.

New-Orleansban társaság szövetkezett a' párviadalok meggátlásira v. legalább fogyasztására. A' becsületbiróság 12 tagbul áll, egy elnök, két alelnök 's titkoknok kal. Ki e' biróság ítéletének nem engedelmeskedik, kizáratik a' társaságbul. Azonban e' biróság egyedül olly ügyet veszen ítélete alá, mellyet a' párbajba vegyült fél önmaga terjeszt elibe. Csak minden oldalú alapos megvizsgálás és érett megfontolás után hozatik ítélet. A' párviadal gyökeres meggátoltatását nem tűzte ugyan magának a' társaság czélul ki, munkásságát mindazáltal oda irányzandja: mikép legalább módosításokat hozzon a' párviadal szabályiba. Így p. o. fegyvert választani a' megsértett jogához tartozik, 's ha pisztolyra megyen a' dolog, az első lövés is övé. Ki sértőjét megveri, elveszti a' fegyverválaszthatást. Vini csak pisztollyal 's egyenes keskeny karddal szabad. A' társaság tagjai részeg embertől, patvarkodótól, 's lakoma közben senkitől sem fogadhatnak el kihívást. Georgiában (éjszakamerikai status) esztendőnként szerezsen rabszolga-kereskedésben mintegy 118,000 dollar fordul meg. — Gróf Zamoysky ezredes, hg. Czartoryski unokája, egyike a' volt lengyel had tiszteinek Franciaországban polgárisodást v. honosulást nyert. E' kitüntetést részint érdemeinek, részint az orleansi hg. hozzá viseltető szivességének köszönheti. Mondják a' grófnak meg volna ígérve a' francia seregnél rangjához képesti alkalmaztatása is, ha hogy honfúarsait, kiknél nagy befolyással bir, Algierba menetre 's ott nyugalmas lakosokként megtelepülésre birhatja. A' gróf va-

lóban Algierban tartózkodik most, hanem kiismérvén az ottani helyzetet, ha visszatér, tervet nyujtand be a' kormánynak a' majdani gyarmatosítás felől. — Az orosz czárnak nov. 19kén költ uka za szerint minden gabonafajnak az orosz birodalomba minden vám v. adó nélküli szállíttatása mind a' fekete 's azowi tenger mind a' Duna révfokaiha 1835ben is folyvást megengedtetik. — Braunschweigot, noha dec. 20kán esett ott az első hó, $\frac{2}{3}$ ka közti éjjel iszonyu viharral égiháború látogatá meg, mellyben legmagasb tornyát (a' sz. Andrásét) villám sújtá meg. Az ősz toronynak ugyan csupán egy követ sodrotta ki, azonban a' rajta sergenként tanyázni szokott csókák 's varjak közül tömérdeket ütött agyon. — Külföldi lapok egy igen érdekes életviszályu 's Birowsky nevű vak lengyelről szinte versenyleg értesítenek. Ez mint nemesjóságu birtokos, nyugalmas megelégtellessel élt Varsóban minden idejét a' falusi élet 's tudományok és művészetek közt megosztva. 5 év előtt egy farkas-vadászaton szétroppant puskájának agya fejét majd szerterúgta, úgy hogy e' sérv mindkét szeme világától megfosztá. Egyedül azon gondolat, hogy 5 gyermek atyja, edzé fel roskadozó ereit életre. A' költészet 's hangszatban lelt odavesztett szemefényiért némi pótlékot. Azalatt közelge a' lengyel zendülés. Birowski vaklétére semmi részt nem vön benne, hanem elkülönítve világtalanságában a' külvilágtól fölébredt szivében mélyebben a' Haza neve, dalokat költe zenéstül (melodiástul) 's az általa feltalált hangszer, a' lengyel lyra v. lant, kísérete mellett zengé azokat, mellyek kis idő mulva olly népszerűségre jutának, hogy majd minden társaság 's utca jobbadán azoktól viszhangzott. Varsó eleste után a' kibujdosók magokkal vivéek el Birowskyt, 's nemesi jósága zárlat alá vétezt. 'S most e' boldogtalan vak, hangversenyeket (Concerte) adogat nagyobb helyeken, hogy családostul élőködhessék idegenben a' hon- 's hazavesztett világtalan.

A' zürichi főhely már közlötta a' Rendekkel azon oklevelet, mellyben nyilvánítja, hogy a' főhelység Bern cantonra szállíttatik. Ezen oklevél három egyenlő eredeti példányban készült, mellyek egyike a' közegyesületi, 2dik a' berni, 3dik a' zürichi levéltárba tétetett le. E' nyilatkozásban oda fejezi ki magát a' főhely, hogy miután a' főhelyi ellátás ezentul Bern kormánya kezébe jutand, Bern bölcsen és híven fog e' sajátságában a' schweizi egyesület-gyűlés által a' főhelynek 1834. sept. 5kén adott utasítás szerint eljárni 's mindent megtenni, mi a' szövetségnek becsületére 's egész Schweiznak hasznára leend. Vágyv várják az új főhely nyilatkozását a' főhelyi kormány átvételéről.